

MİLLİ PARKLAR KANUNU

Kanun Numarası: 2873

Kanun Kabul Tarihi: 09/08/1983

Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 11/08/1983

Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı: 18132

BİRİNCİ BÖLÜM: AMAÇ VE TANIMLAR

AMAÇ:

Madde 1 - Bu Kanunun amacı, yurdumuzdaki milli ve milletlerarası düzeyde değerlere sahip milli park, tabiat parkı, tabiat anıtı ve tabiatı koruma alanlarının seçilip belirlenmesine, özellik ve karakterleri bozulmadan korunmasına, geliştirilmesine ve yönetilmesine ilişkin esasları düzenlemektir.

TANIMLAR:

Madde 2 - Bu Kanunda yer alan;

a) Milli park; bilimsel ve estetik bakımından, milli ve milletlerarası ender bulunan tabii ve kültürel kaynak değerleri ile koruma, dinlenme ve turizm alanlarına sahip tabiat parçalarını.

b) Tabiat parkları; bitki örtüsü ve yaban hayatı özelliğine sahip, manzara bütünlüğü içinde halkın dinlenme ve eğlenmesine uygun tabiat parçalarını,

c) Tabiat anıtı; tabiat ve tabiat olaylarının meydana getirdiği özelliklere ve bilimsel değere sahip ve milli park esasları dahilinde korunan tabiat parçalarını,

d) Tabiatı koruma alanı; bilim ve eğitim bakımından önem taşıyan nadir, tehlikeye maruz veya kaybolmaya yüz tutmuş ekosistemler, türler ve tabii olayların meydana getirdiği seçkin örnekleri ihtiva eden ve mutlak korunması gerekli olup sadece bilim ve eğitim amaçlarıyla kullanılmak üzere ayrılmış tabiat parçalarını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM: BELİRLEME, PLANLAMA VE KAMULAŞTIRMA

MİLLİ PARK, TABİAT PARKI, TABİAT ANITI VE TABİATI KORUMA ALANLARININ BELİRLENMESİ:

Madde 3 - (Değişik madde: 08/08/2011-648 s.K.H.K./33. md.)

Orman ve Su İşleri Bakanlığınca millî park karakterine sahip olduğu tespit edilen alanlar, Millî Savunma Bakanlığının olumlu görüşü, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı ile diğer ilgili bakanlıkların görüşü de alınarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile millî park olarak belirlenir.

Orman ve orman rejimine tabi yerlerde tabiat parkı, tabiat anıtı ve tabiatı koruma alanları Orman ve Su İşleri Bakanının onayı ile belirlenir.

Orman ve orman rejimi dışında kalan yerlerde tabiat parkı, tabiat anıtı ve tabiatı koruma alanı belirlenmesine veya Orman ve Su İşleri Bakanlığınca belirlenmiş olanların işlemlerinin tamamlanması için gerekli yerlerin orman rejimine alınmasına ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Çevre ve Şehircilik

Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca karar verilir ve bu alanlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca tescil edilir.

İŞLETME:

Madde 4 - Bu Kanun hükümlerine göre milli park olarak belirlenen yerlerin özellik ve nitelikleri gözönünde tutularak, koruma ve kullanma amaçlarını gerçekleştirmek üzere, kuruluş, geliştirme ve işletilmelerini kapsayan gelişme planı, ilgili bakanlıkların olumlu görüşleri ve gerektiğinde fiili katkılarıyla, Orman ve Su İşleri Bakanlığınca hazırlanır ve yürürlüğe konur.

Gelişme planı uyarınca iskan ve yapılaşmaya konu olacak yerler için, imar mevzuatına göre imar uygulama planları, milli park gelişme planı hüküm ve kararlarına uygun olarak hazırlanır veya hazırlattırılarak [Çevre ve Şehircilik Bakanlığının](#) onayı ile yürürlüğe konulur.

Üçüncü madde hükümleri uyarınca tabiat parkı, tabiat anıtı ve tabiatı koruma alanı olarak belirlenen yerler için gerekli [projeler](#), Kültür ve Turizm Bakanlığının görüşü alınarak Orman ve Su İşleri Bakanlığınca hazırlanır ve yürürlüğe konur.

Bu Kanun kapsamına giren yerlerdeki turizm bölge, alan ve merkezlerinde, turizm yatırımlarına ilişkin plan kararları [Çevre ve Şehircilik ile Orman ve Su İşleri Bakanlıklarının](#) görüşü alınarak sonuçlandırılır.

KAMULAŞTIRMA:

Madde 5 - Milli park, tabiat parkı, tabiat anıtı ve tabiatı koruma alanı sınırları içinde kalan yerlerdeki gerçek ve tüzelkişilere ait taşınmaz mallar ile her türlü tesisler, onaylı uygulama imar planına göre hazırlanacak projelerin gerçekleşmesi için, gerekli görüldüğünde, 6830 sayılı İstimlak Kanunu hükümlerine göre, Orman ve Su İşleri Bakanlığınca kamulaştırılır.

TAŞINMAZLARIN TAHSİSİ:

Madde 6 - Milli park, tabiat parkı, tabiat anıtı ve tabiatı koruma alanı içinde kalıp da, bu Kanunun uygulanması için gerekli olanlardan;

a) Hazineye ait taşınmaz mallar, [Orman ve Su İşleri Bakanlığının](#) talebi üzerine,

b) Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler, resen Hazine adına tescilini takiben,

c) Yukarıdaki (a) ve (b) bentlerinde belirlenenler dışında, kamu idareleri ile kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmaz mallar ve irtifak hakları, 6830 sayılı İstimlak Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca,

belirlenecek bedelin ödenmesi şartıyla,

d) ([Mülga fıkra: 21/02/2001 - 4629 S.K./1. md.](#))

Tahsis edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: İZİN İŞLERİ

KAMU KURUM VE KURULUŞLARINA VERİLECEK İZİNLER:

Madde 7 - Milli park veya tabiat parklarında, planlarına uygun olması şartıyla, kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak her türlü plan, proje ve yatırımlara Orman ve Su İşleri Bakanlığınca izin verilebilir ve uygulamalar bu Kanun hükümlerine göre denetlenir.

Ancak; bu Kanun kapsamına giren yerlerde tarihi ve arkeolojik sahalarda kazı, restorasyon ve bilimsel araştırmalar Kültür ve Turizm Bakanlığının iznine tabidir.

GERÇEK VE ÖZEL HUKUK TÜZELKİŐİLERİNE VERİLECEK İZİNLER:

Madde 8 - Turizm bölge, alan ve merkezleri dışında kalan milli parklar ve tabiat parklarında kamu yararı olmak Şartıyla ve plan dahilinde, turistik amaçlı bina ve tesisler yapmak üzere gerçek ve özel hukuk tüzelkiŐileri lehine Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Orman ve Su İŞleri Bakanlığınca izin verilebilir. Bu izin üzerine gerçek ve özel hukuk tüzelkiŐileri lehine tesis edilecek intifa hakkı süresi kırkdokuz yılı geçemez. Bu süre sonunda bütün tesisler eksiksiz olarak Hazineye devredilir. Ancak, iŐletmesinin başarılı olduğu Kültür ve Turizm Bakanlığınca belgelenen hak sahiplerinin intifa hakkı, Tarım ve Orman Bakanlığınca tesisin rayiç değeri üzerinden belirlenecek bedelle doksandokuz seneye kadar uzatılabilir. Bu durumda Hazineye devir iŐlemi bu uzatma sonunda yapılır. Milli park ve tabiat parklarının gelişme planları kesinleŐmeden bu Kanunda sözü edilen izin verilemez.

HAKLARIN DEVRİ:

Madde 9 - Orman ve Su İŞleri Bakanlığınca kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel hukuk tüzelkiŐileri lehine tesis olunan intifa hakları ve bu haklara dayanılarak yapılan ve yapılmakta olan tesislerin nc Őahıslara devri, [Orman ve Su İŞleri Bakanlığının](#) muvafakatına bağlıdır.

İZİN VERİLMEMEYECER YERLER:

Madde 10 - Tabiat anıtları ve tabiatı koruma alanlarında 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla kullanma izni verilemez veya irtifak hakkı tesis edilemez.

PETROL VE MADENLERİN ARANMASI VE İŐLETİLMESİ İÇİN İZİN VERİLMESİ:

Madde 11 - Bu Kanun kapsamına giren yerlerde maden ve petrol kanunları gereğince araŐtırma ve işletme ruhsatnamesi veya imtiyazı, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla Bakanlar Kurulu kararı ile verilebilir.

AraŐtırma ve işletme faaliyetlerinde bu yerlerin korunması amacıyla riayet edilecek hususlar Orman ve Su İŞleri Bakanlığınca belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: GÖREVLER

YAPI VE TESİSLER:

Madde 12 - Bu Kanunun 7 nci ve 8 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları ve tabiatı koruma alanlarındaki planların gerektirdiği her türlü hizmet ve faaliyetler ile koruma, yönetim, işletme, tanıtım, sportif, eğlenme ve dinlenme hizmetleri için gerekli her türlü altyapı, üstyapı ve diğer tesisler Orman ve Su İŞleri Bakanlığınca yapılır veya yaptırılır, yönetilir veya işletilir.

KAYNAKLARIN GELİŐTİRİLMESİ:

Madde 13 - Bu Kanun kapsamına giren yerlerdeki ormanlarda, makilik ve fundalıklarda ve diğer arazi kullanma Őekillerinde, koruma ve çok taraflı kullanımı esas tutan orman amenajman planlarına dayanılarak, tabiat varlıklarının korunmasını, geliŐtirilmesini ve devamlılığını sağlayacak teknik faaliyetler yapılır.

Tabii evre ve ekosistemlerin korunması ve iyileŐtirilmesi yönünden teknik ve bilimsel gereklere göre, Orman ve Su İŞleri Bakanlığınca düzenlenecek rapora dayanılarak hazırlanacak özel amenajman planları uyarınca belirli yerlerde ve belirli srelerde üretim, avlanma ve otlatma faaliyetlerine izin verilebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM: KORUMA

YASAKLANAN FAALİYETLER:

Madde 14 - Bu Kanun kapsamına giren yerlerde;

- a) Tabii ve ekolojik denge ve tabii ekosistem değeri bozulamaz,
- b) Yaban hayatı tahrip edilemez,
- c) Bu sahaların özelliklerinin kaybolmasına veya değiştirilmesine sebep olan veya olabilecek her türlü müdahaleler ile toprak, su ve hava kirlenmesi ve benzeri çevre sorunları yaratacak iş ve işlemler yapılamaz,
- d) Tabii dengeyi bozacak her türlü orman ürünleri üretimi, avlanma ve otlatma yapılamaz,
- e) Onaylanmış planlarda belirtilen yapı ve tesisler ve Genelkurmay Başkanlığınca ihtiyaç duyulacak savunma sistemi için gerekli tesisler dışında kamu yararı açısından vazgeçilmez ve kesin bir zorunluluk bulunmadıkça her ne suretle olursa olsun hiçbir yapı ve tesis kurulamaz ve işletilemez veya bu alanlarda var olan yerleşim sahaları dışında iskan yapılamaz.

TESCİL YASAĞI:

Madde 15 - Bu Kanun kapsamına giren yerlerdeki kamu idareleri, kamu kurum ve kuruluşları ve Hazineye ait taşınmaz mallar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki mevcut açıklıkların ve var olan ağaçların, bitki örtüsünün yanması, her ne sebeple olursa olsun kesilmesi, sökülmesi, boğulması, budanması sonunda oluşacak açıklıkların ve arazinin çeşitli şekillerde düzeltilmesi suretiyle elde edilecek sahaların işgali, kullanılması, bu yerlere her türlü yapı ve tesis yapılması, bu yapı ve tesislerin tapuya tescili yasaktır.

Bu gibi yapı ve tesislere hiçbir kayıt ve şart aranmadan doğrudan doğruya Orman ve Su İşleri Bakanlığınca el konulur.

KORUMA GÖREVLİLERİ VE ALAN KILAVUZLARI:

Madde 16 - Bu Kanun kapsamına giren alanlarda; koruma hizmetleri ve suçların takibi 6831 sayılı Orman Kanununun beşinci fasıl dördüncü bölümünde yer alan suçların takibi ile ilgili hükümlere istinaden; orman muhafaza memurlarınca sağlanır.

(Ek fıkra: 03/07/2005-5400 S.K./1.mad) Bu Kanun kapsamına giren alanların kaynak değerlerinin korunarak kullanılmasına imkân sağlamak amacıyla uzun devreli gelişim planlarına uygun olarak yapılan ziyaretçi yönetim plânlarının etkin bir şekilde uygulanması ve korunan alanlara gelen ziyaretçilerin doğru bilgilendirilmesi bakımından ve korunan alan yönetiminden olumsuz etkilenen yöre insanının kayıplarının en aza indirilmesine imkân sağlanmak üzere, korunan alan sınırları dâhilinde ve yakın çevresinde yaşayan yöre insanının alan kılavuzu olarak yetiştirilmeleri konusunda [Orman ve Su İşleri Bakanlığı](#) ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde gerekli çalışmaları yapar.

Eğitime alınacak alan kılavuzu adaylarının seçimi, eğitimleri, eğitim sonunda başarılı olanların görevlendirilmeleri ve çalışmalarına ilişkin esas ve usûller Çevre ve Orman Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM:

FON TEŞKİLİ:

Madde 17 - (Mülga madde: 21/02/2001 - 4629 S.K./1. md.)

FON GELİRLERİ:

Madde 18 - (Mülga madde: 21/02/2001 - 4629 S.K./1. md.)

FONUN KULLANILMASI:

Madde 19 - (Mülga madde: 21/02/2001 - 4629 S.K./1. md.)

YEDİNCİ BÖLÜM: CEZALAR

Madde 20 - 6831 sayılı Orman Kanunu ile 4915 * sayılı Kara Avcılığı Kanunu ve 1380 sayılı Su ürünleri Kanununda yasaklanan fiillerin bu Kanunun uygulandığı yerlerde işlenmesi halinde, cezalar bir misli artırılarak hükmolunur.

Madde 21- (Değişik madde: 23/01/2008-5728 S.K./420.mad)

Bu Kanunda yazılı yasaklamalara ve mecburiyetlere aykırı hareket edenler hakkında, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, altı aya kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM: SON HÜKÜMLER

YÖNETMELİKLER:

Madde 22 - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde;

a) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin şekil ve esasları, görev, yetki ve sorumlulukları belirleyen yönetmelik Çevre ve Şehircilik ve Kültür ve Turizm bakanlıklarının görüşleri alınarak Orman ve Su İşleri Bakanlığınca ,

b) (Mülga bend: 21/02/2001 - 4629 S.K./1. md.)

Çıkarılır.

Bu yönetmelikler Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulur.

UYGULANMAYAN VE KALDIRILAN HÜKÜMLER:

Madde 23 - Bu Kanunun uygulandığı yerlerde, 6831 sayılı Orman Kanununun ek 3 üncü maddesinin (A) fıkrasının (c) bendi hükmü uygulanmaz.

20/03/1950 tarihli ve 5614 sayılı Abant Gölü Çevresinin Bolu Özel İdaresine Temlikine Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır. Abant gölü çevresi Devlet ormanı olarak 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerine göre yönetilir ve işletilir. Ancak bu yerlerde mevcut yapı ve tesisler üzerinde Bolu Özel İdaresi ile diğer gerçek ve tüzelkişilerin kazanılmış hakları saklıdır.

Geçici Madde 1 - Bu Kanun kapsamına giren yerlerde evvelce verilmiş kullanma izni, intifa ve irtifak hakları, geçerlilik süresi bitimine kadar sahibi tarafından kullanılmak üzere bu Kanun hükümlerine göre yeniden düzenlenir.

YÜRÜRLÜK:

Madde 24 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

YÜRÜTME:

Madde 25 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

